

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Vedlegg 3

Prosjektområdet, nettilknytning og regulatoriske forhold for første fase av Sørilige Nordsjø II

Innhold

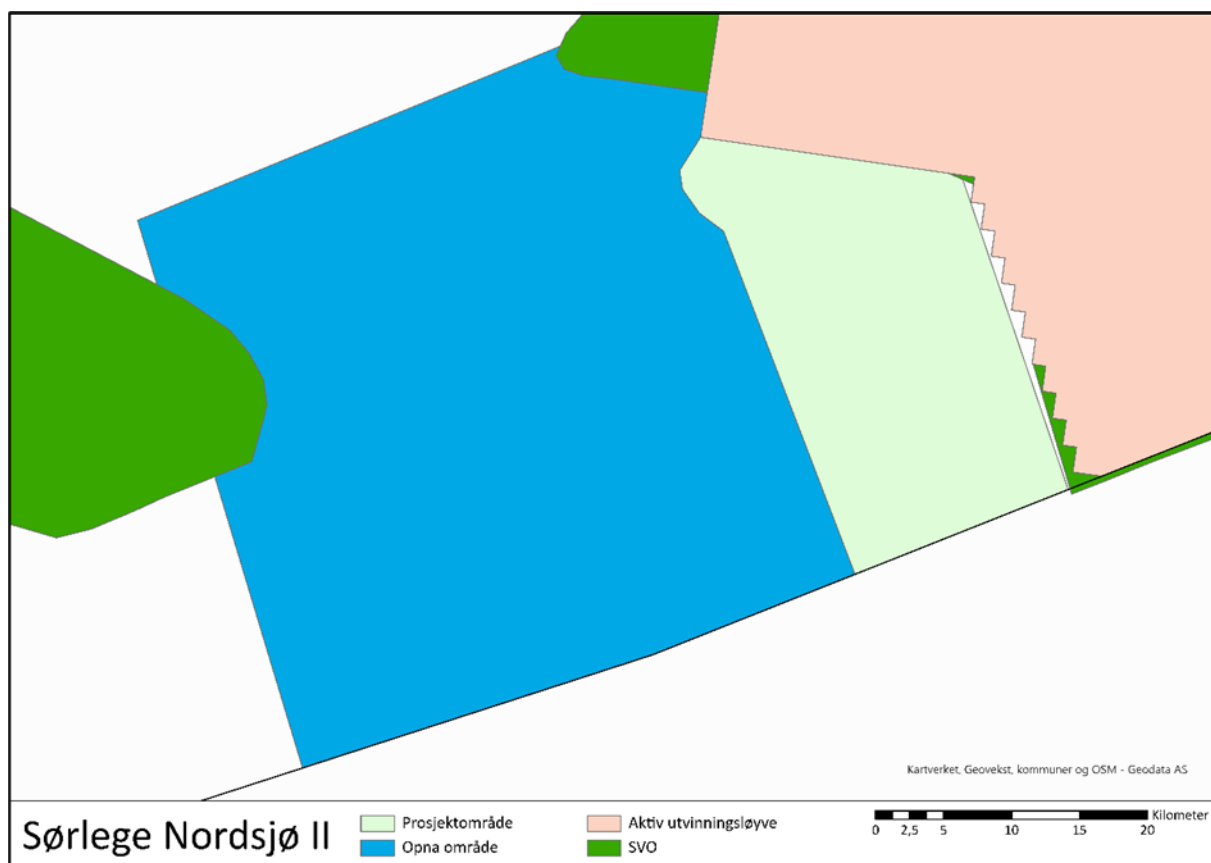
1. Generell informasjon	2
2. Prosjektområdet	2
3. Grunnundersøkelser i prosjektområdet	2
4. Fugleundersøkelser i regi av Seapop og Seatrack	3
5. Mareano – kartleggingsprogram for havbunnen	4
6. Konesjonsprosess	4
7. Ulike forhold om nettilknytning	4
8. Skatt	6
9. HMS-regelverk	7
10. Konsortier og konkurranseforhold	7
11. Pant	7
12. Norsk lovvalg	7

1. Generell informasjon

Dette vedlegget gir oppsummerende bakgrunnsinformasjon for prosjektområdet til første fase av Sørlege Nordsjø II. Vedlegget omtaler blant annet planlagte og gjennomførte undersøkelser knyttet til prosjektområdet, ulike forhold om nett og regulatoriske forhold.

2. Prosjektområdet

I forbindelse med høring av prekvalifiseringskriterier og auksjonsmodell for Sørlege Nordsjø II fikk departementet flere innspill om at prosjektområdet for første fase var for stort i forhold til maksimalt tillatt kapasitet på 1500 MW. På bakgrunn av dette har departementet redusert prosjektområdet noe i vest. Prosjektområdet er nå 520 km².

Figur 1: Illustrasjon av prosjektområdet for første fase av Sørlege Nordsjø II.

Vakeeffekter

For å begrense vakeeffekter, har departementet lagt til grunn fem kilometer buffersone mellom prosjektområder.

3. Grunnundersøkelser i prosjektområdet

Høsten 2022 ble det i den østlige delen av Sørlege Nordsjø II samlet inn geofysiske data for å kartlegge havbunnen, samt undergrunnen ned til ca. 200 meter. Det ble innhentet i alt 2174 linje-kilometer fordelt på inn-linjer og kryss-linjer. Innlinjene ble innsamlet med en linjeavstand på 200 meter, som er nødvendig for å oppnå en tilstrekkelig tett kartlegging. I tillegg ble det innsamlet kryss-linjer med en linjeavstand på 1000 meter, som er nødvendig for å kunne binde sammen de seismiske dataene når videre bearbeiding og tolking skal

utføres. For mer informasjon om de syv datatypene som er innsamlet viser vi til tabellen under.

De samme datatypene som ble innsamlet i 2022, er planlagt samlet inn for den resterende delen av første fase, den sørvestlige delen av Sørliche Nordsjø II og for Utsira Nord i 2023. Dataene som er samlet inn i Sørliche Nordsjø II i 2022 vil bli tilgjengeliggjort for aktørene.

En første (initial) tolking/evaluering av dataene vil være klar tidlig i andre kvartal 2023. Informasjon om tilgangen til dataene blir publisert så snart det er klart.

Aktøren som blir tildelt prosjektområdet for første fase av Sørliche Nordsjø II vil bli belastet statens utgifter for grunnundersøkelsene som er knyttet til dette prosjektområdet. Denne kostnaden omfatter 28 millioner kroner for grunnundersøkelsene som ble gjennomført i 2022. I tillegg kommer en forholdsmessig kostnadsandel av de planlagte grunnundersøkelsene i 2023, foreløpig estimert til 23,65 millioner kroner for første fase av SNII.

Tabell 1 Beskrivelse av datatyper som ble samlet inn for første fase av SNII høsten 2022

Undersøkelse	Beskrivelse
2D Ultra-High-Resolution (UHR) multi-kanal seismikk	2D seismisk data med høy oppløsning for kartlegging ned til 100-200 meter under havbunnen. Kartlegge kanaler med fare for ustabil grunn for fundamenter, fare for grund gass forekomster, steinblokker (boulders) som kan skaper problemer for fundamenteringen. I 2022 ble det benyttet Sparker kilde med mottaker-kabellengde på 160 m. For 2023 vil mini luftkanon også bli vurdert som mulig kilde.
Bunnenpenetrerende ekkolodd	Sub-Bottom Profiler (SBP) data som gir svært høyoppløselig seismikk ned til 10-20 meter under havbunnen. Vil se hvor det er endringer i lagdelingen helt øverst i undergrunnen, identifisering av steinblokker.
Multiståle ekkolodd (batymetri)	Multibeam Echosounder (MBES) - batymetri data kartlegger havbunnen med en grid-oppløsning på 1 meter.
Back-scatter data	Back-scatter (refleksjonsverdier) samles inn for klassifisering av havbunnen for å se hvor det er endringer. Bidrar til å optimalisere batymetri dataene.
MBES vannkolonne data	MBES vannkolonne data, vil bl.a. kunne kartlegge gassbobler i vannsøylen som vil indikere gasslekkasjer fra havbunnen.
Magnetometer data	Dataene brukes til å identifisere bunn farer som vrak, eksisterende rørledning, kabler, UXO og andre metallgjenstander på eller like under havbunn.
Side-søkende Sonar (SSS) data	En sidesøkende sonar sender ut høyfrekvente lydimpulser der dataene skal benyttes til å identifisere bunn farer som olje- og gassrelatert infrastruktur (brønner, rørledninger etc.) vrak, kabler (kraft og kommunikasjon), udetonerte eksplosiver (UXO) og steinblokker. Data-eksempel vedlagt herunder.

Kilde: Oljedirektoratet

4. Fugleundersøkelser i regi av Seapop og Seatrack

I statsbudsjettet for 2023 har regjeringen økt bevilgningen til sjøfuglprogrammet SEAPOP og Seatrack med 10 mill. kroner, slik at Olje- og energidepartementets totale bevilgning for 2023

er 13 mill. kroner. Formålet er at programmet skal gi bedre kunnskap om utbredelse, tilstand og utvikling av norske sjøfuglbestander i lys av menneskelig aktivitet i havområdene og kystsonen.

I 2023 skal det gjennomføres studier for å kartlegge sjøfuglenes områdebruk til forskjellige tider av året. I sommerhalvåret skjer dette ved at hekkende fugler utstyres med en GPS-sporingsenhet som sender data til en basestasjon. Områdebruk gjennom vinterhalvåret spores ved såkalte lysloggere (GLS) som festes til foten på hekkende fugler, og plukkes av året etter. I 2023 vil man også starte kartlegging av hekkebestander av fugl langs fastlandskysten i Sør-Norge og det vil planlegges oppstart av kartlegging i åpent hav. Dagens overvåking vil styrkes og utvides slik at eventuelle langsiktige effekter på bestandene kan kvantifiseres. Områdene i sørlige deler av Nordsjøen er viktige overvintringsområder for alkefugl. Studier for å kartlegge herkomst for alkekonge ved hjelp av DNA vil igangsettes, og viktigheten av Nordsjøen og Skagerrak som beiteområde for overvintrende alkefugl vil kvantifiseres.

Data fra undersøkelsene vil bli gjort tilgjengelig på nettsiden til Seapop og Seatrack (seapop.no).

5. Mareano – kartleggingsprogram for havbunnen

Gjennom kartleggingsprogrammet Mareano blir data om dybde, bunnforhold, biologisk mangfold, naturtyper og forurensning i sedimentene i norske kyst- og havområder samlet inn, tilrettelagt og gjort tilgjengelige for allmennheten. Kartverket og Mareano planlegger innsamling av geologiske-, biologiske- og kjemidata i Sørlige Nordsjø II i 2024.

6. Konesjonsprosess

Konesjonsprosessen fremgår av havenergilova og energiloven med forskrifter. Departementet vil se nærmere på muligheten til å korte ned eller forenkle konesjonsprosessen for vindkraft til havs, men vil komme tilbake til dette på et senere tidspunkt. Som en del av dette arbeidet vil departementet vurdere om detaljplan kan sendes inn og godkjennes samtidig med behandlingen av konesjon.

7. Ulike forhold om nettilknytning

Sørlige Nordsjø II ligger omtrent 200 kilometer fra det nærmeste tilknytningspunktet i transmisjonsnettet. Hele arealet ligger utenfor grunnlinjen, mens radialen vil tilknyttes innenfor grunnlinjen i kraftnettet på land. Frem mot tildeling av prosjektområdet vil departementet offentliggjøre mer prosjektrelevant informasjon. Arbeidsgruppen «Infrastruktur og utvikling av nett til havs» under *Samarbeidsforum for havvind* vil avholde et åpent informasjonsmøte 10. mai 2023. Statnett vil i tillegg publisere relevant informasjon på sine nettsider.

Departementet understreker at aktører som ønsker å delta i konkurransen ikke kan påregne at alle forhold knyttet til nett vil være kjent før tildeling av prosjektområdet.

Havenergilova gjelder for norsk sjøterritorium utenfor grunnlinjen, mens energiloven gjelder innenfor grunnlinjen og på land. For nettanlegg *innenfor* grunnlinjen vil energilovens regler komme til anvendelse. For nettanlegg *utenfor* grunnlinjen vil havenergilovas regler komme til anvendelse.

Nettløsning og eierskap

Første fase av Sørlege Nordsjø II vil tilknyttes Norge via en radial. Departementet legger til grunn at tiltakshaver vil ha ansvaret for å planlegge, bygge og finansiere radialen frem til anvist tilknytningspunkt på land. Radialen vil eies og driftes av tiltakshaver så lenge den kun betjener havvindparken, eller et fåtall andre brukere. Ved en eventuell senere omklassifisering av nettanlegget til transmisjonsnett vil anlegget måtte overdras til Statnett. Vederlag og andre vilkår for overføringen under støtteperioden vil være regulert i differansekontrakten.

Tilknytningspunkt, anleggsbidrag og reservasjon av kapasitet

Statnett har ansvar for å anviser tilknytningspunkt ved tilknytning til fastlandet. Departementet viser til brev fra Statnett av 1. desember 2022 hvor Statnett klargjør sin anbefaling til tilknytningspunkt for første fase av Sørlege Nordsjø II.¹ Statnett anbefaler her at Kvinesdal legges til grunn som primæralternativ for tilknytning av første fase av Sørlege Nordsjø II. Kvinesdal er tilknytningspunktet som ligger nærmest Sørlege Nordsjø II, og er et sterkt punkt i nettet hvor første fase kan tilknyttes uten større ledningstiltak. Nye Mosby stasjon, i nærheten av dagens Kristiansand stasjon, er Statnetts sekundæralternativ til tilknytningspunkt. Nye Mosby stasjon er ikke konsesjonssøkt.

Tiltakshaver må påregne å betale anleggsbidrag i tråd med gjeldende regelverk, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet kapittel 16. Departementet vil i god tid før tildeling av prosjektområdet be Statnett om å utarbeide et anslag på hvilke tiltak i nettet som vil være nødvendige, og tilhørende anleggsbidrag forbundet med utbygging og oppgraderinger av nettet på land. Det må legges til grunn at anslaget er forbundet med usikkerhet.

Tredjepartsadgang – regelverk

For nettanlegg innenfor grunnlinjen gjelder energilovens regler, herunder regler om tilknytningsplikt og anleggsbidrag. Det vises her særlig til energiloven § 3-4 a og forskrift om kontroll av nettvirksomhet kapittel 16.

For nettanlegg utenfor grunnlinjen vil det være behov for regelendringer som gir hjemmel til å pålegge netteier krav om tredjepartsadgang. Departementet legger likevel ikke opp til at netteier utenfor grunnlinjen skal pålegges en plikt til å gjennomføre investeringer (investeringsplikt) dersom en tredjepart ønsker å tilknytte seg nettanlegget. Slik er det mulig for havvindaktørene å legge til rette for at forbruk og/eller produksjon kan tilknytte seg deres nett, men det vil ikke være et krav der dette krever tilpasninger av nettanlegget.

Departementets utgangspunkt er at det bør være opp til aktørene selv å vurdere om det er rasjonelt å tilrettelegge for tredjeparter.

Departementet viser her også til ConocoPhillips brev av 14. februar 2023, hvor mulighetene til å få elektrifisert Ekofiskområdet omtales. En kopi av brevet vil bli publisert på regjeringen.no. ConocoPhillips ber i brevet om at havvindaktørene utreder et alternativ som ivaretar muligheten til å elektrifisere petroleumsinstallasjoner, og påpeker at de kommersielle betingelsene deretter kan modnes frem i etterkant av arealtildelingen. En eventuell tilknytning fra første fase av Sørlege Nordsjø II til Ekofisk vil ikke endre tillatt maksimal kapasitet i prosjektområdet eller retten til støtte under differansekontrakten.

---

¹ [2022-11-tilknytningspunkter-pa-land-for-sorlige-nordsjo-ii--og-utsira-nord.pdf \(statnett.no\)](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/2022-11-tilknytningspunkter-pa-land-for-sorlige-nordsjo-ii--og-utsira-nord.pdf/statnett.no)

Systemansvar

Statnett har hjemmel etter forskrift om systemansvar til å fatte vedtak i tilknytningspunkt innenfor grunnlinjen. Departementet vil sørge for nødvendige regelverksendringer slik at Statnett også får hjemmel til å sette vilkår om fastsettelse og oppfølging av funksjonalitet til produksjonsanlegg utenfor grunnlinjen.

Sikkerhet og beredskap

Departementet vil utrede behovet for krav til sikkerhet og beredskap for produksjonsanlegg for fornybar energi til havs. Dette vil f.eks. kunne være krav til reparasjonsberedskap, krav om døgnkontinuerlig bemannet driftssentral og krav til redundans i kommunikasjonsutstyr ved styring av anleggene. Departementet vil som utgangspunkt legge til grunn at samme krav til sikkerhet og beredskap som anlegg med tilsvarende installert effekt på land.

Største tillatte bortfall av produksjon

Det nordiske synkronområdet er dimensjonert for å håndtere momentane effektendringer opp til 1400 MW. Dette betyr at man kan håndtere utfall av en enkelt produksjonsenhet, forbruksenhet, HVDC-forbindelse eller annen anleggsdel som medfører en momentan ubalanse i hele det nordiske kraftsystemet som ikke er større enn dette volumet.

Grensen på 1400 MW er i dag definert som dimensjonerende hendelse i Norden, og benyttes for å sikre at man ikke risikerer større frekvensfall enn systemet er i stand til å håndtere. Dette vil si at havvindparken maksimalt kan levere 1400 MW elektrisk kraft i tilknytningspunktet.

8. Skatt

Etter de alminnelige reglene i skatteloven vil inntekter fra vindkraft og andre fornybare energiresurser være skattepliktige for selskaper skattemessig hjemmehørende i Norge. For personer og selskaper skattemessig hjemmehørende i utlandet, foreligger det ikke en slik beskatningsrett når virksomheten foregår utenfor norsk territorialgrense til havs (utenfor riket). Den 21. februar 2022 sendte Finansdepartementet på høring et forslag om å innføre skatteplikt for utenlandske personer og selskap som deltar i mineralvirksomhet, utnytter fornybare energiresurser eller utøver karbonhåndtering på norsk kontinentalsokkel. Beskatningshjemmelen er foreslått innført som en begrenset skatteplikt i skatteloven § 2-3 første ledd. Forslaget vil sikre likebehandling av norske og utenlandske aktører, bidra til å skape et harmonisert regelverk og legge til rette for at felleskapet får sin andel av verdiskapningen, uavhengig av aktørens skattemessige bosted. På bakgrunn av høringsinnspillene er det behov for en nærmere utredning av visse spørsmål, herunder forslaget forhold til tilgrensende regelverk i øvrig skattelovgivning. Finansdepartementet legger derfor opp til at forslaget fremmes for Stortinget i løpet av 2023, med ikrafttredelse fra inntektsåret 2024.

Grunnrenteskatt for stedbundne virksomheter med ekstraordinær avkastning (grunnrente) er en viktig del av et vekstfremmende skattesystem. Med dagens utsikter for kostnader og kraftpriser for havvind er det ikke forventet grunnrente over tid, og det er derfor ikke aktuelt for denne regjeringen å innføre grunnrenteskatt.

9. HMS-regelverk

Petroleumstilsynet ble delegert ansvar for regulering av og tilsyn med sikkerhet og arbeidsmiljø ved fornybar energiproduksjon til havs ved delegasjon 17. august 2020.

Arbeidet med å etablere en forskrift som dekker behovet for regulering av virksomheten er i gang, og utføres i nær dialog med partene som er representert i Regelverksforum, samt andre bransjeorganisasjoner og norske og utenlandske myndigheter med tilsvarende eller tilstøtende ansvar.

Til grunn for forskriftsarbeidet ligger at regelverket skal være risikobasert og systemorientert, og tydeliggjøre aktørenes ansvar for systematisk oppfølging av risiko. Krav skal fortrinnsvis være målrettede og funksjonelle, med tilhørende veiledning. Petroleumstilsynet opplyser at de vil legge til grunn et prinsipp om bruk av anerkjente normer med henvisninger til internasjonale standarder der disse finnes. Der det finnes relevant, eksisterende regelverk, legges dette til grunn så langt det er mulig og hensiktsmessig. Det forutsettes at arbeidsmiljøloven vil gjøres gjeldende for virksomhet som omfattes av havenergilova, med nødvendige unntak og tilpasninger. Det planlegges for høring av forskriftsutkastet sommeren 2023, med ikrafttredelse 1. januar 2024.

10. Konsortier og konkurranseforhold

Det er søkers eget ansvar å påse at samarbeid med konkurrenter og potensielle konkurrenter skjer i overensstemmelse med konkurransereglene.

11. Pant

Departementet arbeider med å sikre rettslig grunnlag for pantsettelse av innretninger og konsesjon etter havenergilova.

12. Norsk lovvalg

Departementet vil vurdere å stille vilkår for konsesjon etter havenergilova om at virksomhet som drives på bakgrunn av konsesjonene skal reguleres av norsk rett og utformes i tråd med norsk kontraktstradisjon.